

mee gevoed, ook werkelijk een versnelde en verstrekte gedaante-verwisseling te vertoonen, de overige groepen daarentegen niet. De onderzoekers hebben daarop den bekenden KENDALL verzocht het joodgehalte van de verschillende praeparaten te bepalen. De tabletten van ARMOUR bleken 120-maal meer jodium te bevatten dan de andere. Als proef op de som hebben zij daarna het joodgehalte van de andere praeparaten door toevoeging van joodkali gebracht op het gehalte van de tabletten van ARMOUR; de larven, daarmee gevoerd, vertoonden ook een versnelling der gedaante-verwisseling, zoodat zij de uitkomsten van de beide HOSKINS toeschrijven aan het hoog joodgehalte der door hen gebruikte hypophysetabletten. Omtrent een vervanging van de schildklier door de hypophyse leerden de proeven dus niets.

F. J. STUURMAN.

Een verschijnsel van maagkanker bij het Röntgenonderzoek. — Niet zelden gebeurt het, dat in gevallen, waar òf op dat oogenblik òf later een maagkanker blijkt te bestaan, het Röntgenonderzoek negatief uitvalt. Het gelukte aan CARMAN in bepaalde gevallen toch het bestaan van een kwaadaardig gezwel aan te toonen, door tijdens het doorlichten de maagstreek te palpeeren.

Wanneer n.l. het kankergezwel zich voordoet als een zweer met opgeworpen randen, laat zich de bismuthbrij bij het palpeeren niet uit de holte van de zweer wegduwen. Het achtergebleven bismuth veroorzaakt op het scherm verschillende schaduwbeelden, afhankelijk van den zetel van de kwaadaardige zweer.

1°. Het beeld van een halve maan met de *convexiteit* naar den maagwand gekeerd, indien het verticale deel van de kleine curvatuur of wel de achterwand dicht bij de kleine curvatuur de zetel is.

2°. Het beeld van een halve maan met de *concauiteit* naar den maagwand gekeerd, indien de zweer zetelt in de kleine curvatuur voorbij de *inscisura angularis* van een vischhaakmaag.

3°. Een min of meer cirkelvormige schaduw, door een lichtere zone omgeven, wanneer de achterwand de zetel is.

Dit *meniscus-verschijnsel*, zooals CARMAN het noemt, is als het ware een tegenhanger van de nis van HAUDEK bij goedaardige zweren, deze buiten den maagwand gelegen (een plus aan bismuthschaduw), gene daarbinnen (een minus) (*The Journal of the American medical Association*, 24 Sept. 1921).

H. A. LUBBERS.

Voortgezette onderzoekingen over de werking van tuberculine. — De onderzoekingen door SELTER gedaan bij tuberculeuse Guineesche biggetjes (*Zeitschrift für Immunitätsf.* Bd. 32, Heft 3—4) werden, daar deze dieren naar zijn meening niet vatbaar genoeg waren voor tuberculine, door hem voortgezet, in samenwerking met TANCRE, bij menschen lijdende aan tuberculose (*Zeitschrift für Tuberkulose*, Bd. 35, Heft 3). Het volgende werd daarbij vastgesteld: 1°. Het ontsteking-verwekkend bestanddeel van het tuberculine bezit een grooten weerstand tegen hooge temperaturen (tot 150°). Hierdoor zouden de vroegere onder-